

Β' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν (Μάρκ. 2, 1-12) 23 Μαρτίου 2008

Ἄφησε τὴν χώρα τῶν ἀχαρίστων Γεργεσηνῶν ὁ Κύριος καὶ μέσω τῆς λίμνης Γεινησαρὲτ ἦλθε στὴν Καπερναούμ. Τρεῖς εἶναι, ἀδελφοί μου, οἱ πόλεις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἡ Βηθλεὲμ στὴν ὁποίᾳ γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος. Ἡ Ναζαρὲτ στὴν ὁποίᾳ ἀνατράφηκε καὶ ἀνδρώθηκε, καὶ ἡ Καπερναούμ ἡ παραθαλλασία καὶ ὡραία, «ἡ ἴδια πόλις», ἡ ἀγαπητή Του.

Ἡ Ἱερουσαλὴμ ὡς προφητοκτόνος καὶ θεοκτόνος δὲν λογίζεται ὡς πόλη τοῦ Ἰησοῦ. Ἡλθε στὴν Καπερναούμ «καὶ ἡκούσθη ὅτι εἰς οἴκον ἐστι· καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ....καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον». Παντοῦ δίδασκε ὁ Κύριος. Καὶ στὶς συναγωγὲς καὶ στὶς πεδιάδες καὶ στοὺς δρόμους καὶ στὶς βάρκες καὶ στὶς πλατεῖες καὶ σὲ σπίτια ἰδιωτῶν.

Ἐνα τέτοιο σπίτι χρησιμοποιεῖ σήμερα στὴν Καπερναούμ γιὰ ὅμιλητικὸ βῆμα. Πολὺς λαὸς συγκεντρώθηκε, τὸ σπίτι γέμισε ἀσφυκτικά. Ανάμεσα στοὺς ἄλλους καταφθάνουν καὶ τέσσερεις ἄνθρωποι ποὺ σηκώνουν στὰ χέρια τους ἔνα παραλυτικό. Τὸ πλῆθος ὅμως τῶν ἀκροατῶν δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ πλησιάσουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἀποθαρρύνονται καὶ προκειμένου νὰ πλησιάσουν τὸν «ἰατρὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων» ξεσκέπασαν ἔνα μέρος τῆς στέγης καὶ μὲ προσοχή, σιγά-σιγά, κατέβασαν μὲ σχοινιὰ τὸ ξυλοκρέβατο τοῦ ἀσθενοῦς. Τὸ θαῦμα ἔγινε.

Θαυματουργεῖ καὶ σήμερα ὁ Κύριος καὶ θεραπεύει ἀσθένεια ἀνίατη καὶ ἀθεράπευτη. Θεραπεύει ἀρρώστια σώματος καὶ ἀσθένεια ψυχῆς. Ο παραλυτικὸς στάθηκε στὰ πόδια του. Ἡ πίστη του βραβεύτηκε. Ἡ εύτυχία πλημμύρισε τὴν καρδιά του. Ο λαὸς θαύμασε καὶ ἐδόξασε τὸ Θεό. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τὴν χαρὰ τοῦ παραλυτικοῦ τὴν μοιράστηκαν οἱ τέσσερεις συνιδοί, γιατί δώσανε κόπο καὶ πήρανε χαρά. Κουράστηκαν τὰ χέρια ἀλλὰ ἀνακουφίστηκε ἡ ψυχή τους μὲ τὴν ἵαση. Τὴν γιατρειὰ τοῦ παραλύτου.

Δὲν ξέρουμε, δὲν ἔχουμε καμμία πληροφορία ποιοὶ ἦταν οἱ τέσσερεις αὐτοὶ ἄνδρες. Μποροῦμε ὅμως νὰ συμπεράνουμε πὼς ἦταν φίλοι ἢ γνωστοὶ τοῦ παραλυτικοῦ. Ὁποιοι ὅμως καὶ ἀν ἦταν, ἡ πράξη τους ἦταν τόσο ὑπέροχη. Ἡταν πράξη ἀγάπης καὶ συμπόνιας. Ἡταν ψυχικὴ ἐκδήλωση ἀνωτέρου πινεύματος. Ἡταν ἀληθινοὶ φίλοι, γιατί ἔμειναν πιστοὶ στὸν καιρὸ τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς δυστυχίας τοῦ φίλου τους.

Δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα νὰ ξέρῃ κανεὶς νὰ συμπονᾶ. Νὰ πονᾶ στὸν πόνο τοῦ ἄλλου καὶ νὰ λυπᾶται στὴν λύπη του. Νὰ θλίβεται στὴ θλίψη του καὶ νὰ ἀνησυχῇ στὴν ἀνησυχία του. Νὰ ἐφαρμόζῃ τὴν ὑπόδειξη τοῦ ἀποστόλου Παύλου «κλαίειν μετὰ κλαιόντων» (Ρωμ. 12-15). Ἡ

συμπόνια δὲν εἶναι μία ἀπλῆ ἀρετὴ ἀλλὰ μία ἀπέραντη θαυμαστὴ κατάσταση, μ' ἔνα ἔξαίσιο χριστιανικὸ μεγαλεῖο. Συμπόνια σημαίνει: ἀγάπη, καλωσύνη, βοήθεια, ἔξυπηρέτηση, αὐταπάρνηση, κατανόηση, θυσία, καλὴ καρδιά. Εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ λείπει σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν σύγχρονη ἐποχῇ, ἐποχὴ τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς ἀδιαφορίας.

Δὲν ἔνδιαφέρονται οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι γιὰ τὸν συνάνθρωπό τους. Δὲν εἶναι καὶ τόσο πρόθυμοι νὰ ρίξουν μία ματιὰ ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας στοὺς πονεμένους καὶ τσακισμένους ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. Δὲν ἔμαθαν τὴν ἀγάπη, γιατὶ δὲν γνώρισαν τὸν Χριστὸ καὶ δὲν ἔμαθαν τίποτα γιὰ τὸν Χριστό, γιατὶ δὲν γνώρισαν τὴν ἀγάπη. Μόνο ὅσοι ξέρουν ν' ἀγαποῦν μποροῦν ν' ἀνακουφίζουν τὸν πονεμένο.

Ὥομως ὅποιος θέλει νὰ μάθῃ τί εἶναι ἀγάπη πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ τὰ βήματά του στὸ βράχο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ νὰ σκύψῃ εὐλαβικὰ κάτω ἀπὸ τὸν ματωμένο σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Αλήθεια, ἀδελφοί μου, πόσο συμπονοῦσε Ἐκεῖνος τὸν λαό Του. Πόσες φορὲς δὲν μᾶς φανέρωσαν οἱ Ἱεροὶ Εὐαγγελιστὲς τὴν συμπόνια τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅταν οἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ πεινοῦν, ἀφοῦ τρεῖς ὄλόκληρες μέρες τὸν ἀκοῦν νὰ διδάσκῃ, ἔκείνους λέει στοὺς μαθητές Του. «Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ... οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι» (Ματθ. 15-52). Ὅταν ἀντίκρυζε ἀρρώστους ἡ συμπόνια Του μεγάλωνε. Κάποτε εἶδε «πολὺν ὄχλον καὶ εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν» (Ματθ. 14-14). Ἄλλοτε πάλι ὅταν ἀντίκρισε τὸ θέαμα τοῦ δυστυχισμένου λεπροῦ, «σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ» (Μάρκ. 1-41).

Ἐπιβλέπει ἐπὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν μάλιστα ὁ ἄνθρωπος πράξη ὅσα μπορεῖ, τότε ὁ Θεὸς τοῦ παρέχει καὶ τὴν ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τὴν ὑγεία τοῦ σώματος καὶ ἐπιχορηγεῖ τὰ ἐπίγεια καὶ οὐράνια ἀγαθά.

Ἀγαπητοί μου, ἡ συμπόνια δὲν εἶναι ἐλεημοσύνη. Εἶναι κάτι παραπάνω. Εἶναι δόσιμο τῆς καρδιᾶς στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἱερὴ προσφορά. Εἶναι καλωσύνη καὶ εὐγένεια ψυχῆς. Εἶναι συμπάθεια, συναίσθημα ἀγιο ποὺ ὀδηγεῖ στὴν ἔμπρακτη ἀγάπη. Ἡ καλωσύνη καὶ ἡ συμπόνια εἶναι παιδιὰ τῆς ἀγάπης. Ὁμορφαίνουν τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν κοστίζουν τίποτα καὶ ὅμως προσφέρουν τόσα πολλά.

Σήμερα ὅμως, ἀδελφοί, Κυριακὴ Β' Νηστειῶν, ἡ Ἐκκλησία μας καθόρισε νὰ ἐορτάζεται καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Καὶ ἡ γιορτή του αὐτὴ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς Κυριακῆς της Ὁρθοδοξίας, ἀφοῦ ὁ ἀγιος Γρηγόριος, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ὡς ἄξιο τέκνο τῆς Ἐκκλησίας συνετέλεσε στὸ θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὸν 14ο αἰῶνα καὶ μὲ τὴν διδασκαλία του περιχαράκωσε τὸν ἀληθινὸ χαρακτῆρα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τὴν σωτηριώδη σημασία της γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Κάνει λοιπὸν ὁ ἐορταζόμενος ἀγιος μία

διαφορετική προσέγγιση καὶ ἔρμηνεία τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ποὺ ἀκούσαμε. Λέγει λοιπὸν ὁ ἄγιος Γρηγόριος γιὰ τὸ θαῦμα στὸ σπίτι τῆς Καπερναούμ· ὅλοι ἄκουγαν τὸν Χριστό. Δὲν τὸν ὑπάκουυσαν ὅμως ὅλοι. Ὅλοι εἴμαστε φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες, ὅχι ὅμως καὶ φιλάρετοι. Ὅλοι ἐπιθυμοῦμε νὰ μάθουμε τὰ σωτήρια καὶ ἀκοῦμε εὐχάριστα τὴν ἴερὴ διδασκαλία καὶ μάλιστα «φιλοκρινοῦμεν τοὺς λόγους», ἀλλὰ καμμία προσπάθεια δὲν κάνουμε νὰ καρποφορήσῃ μέσα μας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀκοῦμε ἀναλύσεις πατερικῶν κειμένων, μιλᾶμε θεολογικά, ἀλλὰ δυσκολευόμαστε νὰ τηρήσουμε τὶς ἐντολὲς καὶ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ.

‘Ο παραλυτικὸς «αἱρόμενος ὑπὸ τεσσάρων» ἔφθασε στὸ σπίτι ποὺ δίδασκε ὁ Χριστός. Οἱ συνοδοί του «ἀπεστέγασαν τὴν στέγην» καὶ κατέβασαν τὸν παραλυτικὸ μπροστὰ στὸν Χριστό. Ὁ ἄγιος Γρηγόριος προσαρμόζει αὐτὴ τὴν πράξη στὴν θεραπεία τῆς παράλυτης ψυχῆς. Καθένας ποὺ πρόσκειται στὶς ἡδονὲς εἶναι παράλυτος στὴν ψυχὴ καὶ βρίσκεται καθηλωμένος στὸ κρεβάτι τῆς ἡδυπάθειας καὶ σαρκικῆς μολύνσεως. Ἡ ψυχὴ εἶναι παράλυτη καὶ καθηλωμένη σ’ ἔνα σῶμα ποὺ ὑπηρετεῖ τὶς ἡδονές.

Χρειάζεται καὶ πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Χριστὸ αὐτὴ ἡ ψυχὴ γιὰ νὰ θεραπευθῇ. Σ’ αὐτὴ τὴν ἐπιστροφὴ θὰ βοηθήσουν τέσσερεις παράγοντες: «ἡ οἰκεία κατάγνωσις», δηλαδὴ ἡ αὐτομεμψία, «ἡ ἐξαγόρευση τῶν προημαρτημένων», δηλαδὴ ἡ ἐξομολόγηση, «ἡ ὑπόσχεσις ἀποχῆς τῶν κακῶν», δηλαδὴ ὑπόσχεση γιὰ διόρθωση καὶ «ἡ δέησις πρὸς Θεόν», δηλάδη ἡ προσευχή. Μένει ὅμως «ν’ ἀποστεγάσουμε τὴν στέγη», τὴν ὄροφή. Καὶ ὄροφὴ εἶναι τὸ λογιστικὸ μέρος τῆς ψυχῆς ποὺ εἶναι φορτωμένο ἀπὸ ὑλικὰ προερχόμενα ἀπὸ τὰ γῆινα πάθη καὶ χωρίζουν τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸν Χριστό. Ανάγκη λοιπὸν νὰ καθαρισθῇ ὁ λογισμός μας, γιατὶ τότε ὁ παράλυτος νοῦς θὰ ἀκούσῃ τὴν γλυκύτατη λέξη «τέκινον» καὶ θὰ λάβῃ ἄφεση ἀμαρτιῶν, θὰ ἀναστηθῇ καὶ θὰ ζῇ τὴν ὄντως ζωή, τὴν ἐν Χριστῷ ζωή.

Ἀρχιμ. N. K.

[dkpdf-button]